

Erdész Sándor szakirodalmi munkássága

1956

- A jászdózsai népviselet. = Jászkunság III. (1956) 176—179.
Az „aranytermő szőlők” meséje. = A Miskolci Herman Ottó Múzeum
Közleményei 1956. 2. sz. 49—50.

1957

- A hegyaljai szőlőmunkások szüreti népszokásai. Múzeumi Füzetek 7.
Miskolc, 1957. 15. p.

1960

- A „Szépmezőszárny” név eredetéhez. = Néprajzi Közlemények V. (1960)
3—4. sz. 187—192.
Allattá változások a nyírségi népi hiedelmekben. = A nyíregyházi Jósa
András Múzeum Évkönyve I. (1958) Bp. 1960. 215—226.

1961

- Egy népi verselő Tiszavasváriból. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum
Évkönyve II. (1959) Bp. 1961. 149—166.
A púpos meg a dúcos. = Néprajzi Közlemények VI. (1961) 1. sz. 115—118.
Ámi Lajos mesemondó világképe. = Ethn. LXXII. (1961) 311—324.
The World Conception of Lajos Ámi, Storyteller. = Acta Ethnogr. X.
(1961) 327—344.

1963

- Az öreg festő. Eredeti népmesék Nyírvasváriból. Báthori István Mú-
zeum Füzetek. Nyírbátor, 1963. 16. p.
The cosmogonical Conceptions of Lajos Ámi, Storyteller. = Acta Ethnog-
raphica XII. (1963) 57—64.
Egy szarnosháti termelészövetkezet mesemondója. = A nyíregyházi Jósa
András Múzeum Évkönyve III. (1960) Nyíregyháza, 1963. 177—191.

1964

A szabolcs-szatmári népmesekutatás. = Szabolcs-Szatmári Szemle 1964. 2. sz. 47—49.

Téli estézés egy nyírségi faluban. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve IV—V. (1961—1962) Nyíregyháza, 1964. 115—128.

1965

Báthori Gábor a néphagyományokban. (Szabolcs-Szatmári Múzeumi Füzetek 1.) Nyíregyháza, 1965. 20 p.

A „sárga kígyó” ballada Nyírbátorból. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve VI—VII. (1963—1964) Bp. 1965. 113—121.

1966

A penyigei históriás ballada. = Ethn. LXXVII (1966) 254—265.

1967

Az Erdőhát. = Élet és Tudomány XXII. (1967) 1. sz. 21—26.

1968

Ámi Lajos meséi I—III. (Új Magyar Népköltési Gyűjtemény XIII—XV.) Bp. 1968. 545, 539, 567 p.

Fejfairók a szatmári Erdőhátán. Ethn. LXXIX (1968) 201—224.

Népi verselők Szabolcs-Szatmárban. = Szabolcs-Szatmári Szemle III. (1968) 3. sz. 45—55.

Gabonatároló építmények a szatmári Erdőhátán. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve X. (1967) Bp. 1968. 203—215.

1969

Nyíregyháza népi építkezése. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve XI. (1968) Bp. 1969. 203—220.

1970

Der Stand der Märchenforschung in Nordostungarn. = Fabula XI. (1970) 145—154.

Megszemélyesített betegségek. — Szabolcs-Szatmári Szemle V. (1970) 3. sz. 116—119.

1971

Ungarn—Deutschland. Begegnung der Völker im Märchen 4. (Zusammenstellung und Bearbeitung von Sándor Erdész und Christian Jenssen.) Münster, 1971. 180 p.

Drachentypen in der ungarischen Volksüberlieferung. = Acta Ethnographica XX. (1971) 85—128.

1972

- Fehér kígyó a magyar néphagyományban. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve XII—XIV. (1969—1971. Bp. 1972. 73—92.
- A népművészet mesterei Szabolcs-Szatmárban. = Szabolcs-Szatmári Szemle VII. (1972) 4. sz. 99—106.
- Regionális népi műemléki tanácskozás Nyíregyházán. = Szabolcs-Szatmári Szemle VIII. (1973) 2. sz. 34—40.

1973

- Nyíregyháza néprajza. = Erdész Sándor—Katona Béla: Fejezetek Nyíregyháza művelődéstörténetéből. (Nyíregyházi Kiskönyvtár 8.) Nyíregyháza, 1973. 5—55.
- Nyírbátor és a népköltészet. = Szabolcs-Szatmári Szemle VIII. (1973) 2. sz. 34—40.

1974

- Nyírség. Bp. 1974. 313 p.
- A szatmári Tiszahát. = Élet és Tudomány XXIX. (1974) 29. sz. 1379—1383.
- A redempcionális per és utóhullámai. = Jász Múzeum Jubileumi Évkönyve. Jászberény. 1974. 71—79.
- A megyei néprajzi és honismereti pályázatok eredményei 1968—1973. = Szabolcs-Szatmári Szemle IX/1974/. 4. sz. 71—77.

1975

- A Sóstói Múzeumfalu = Élet és Tudomány XXX. (1975). 25. sz. 1174—1179.
- A magyar népmesék finnugor párhuzamairól. = Szabolcs-Szatmári Szemle X. (1975) 4. sz. 65—71.
- Lajos Ámi. = Encyclopädie des Märchens. Band 1. Lieferung 2. Berlin, 1975. 453—454.
- A Szatmár-Beregi síkság települései és gazdasági élete. = Szabolcs-Szatmár megyei földrajzi olvasókönyv I. Nyíregyháza, 1975. 157—169.

1976

- Hogyan élt a rétközi ember? = Élet és Tudomány XXXI. (1976) 10. sz. 447—451.

1977

A „nevető fejfák” kérdéséhez. = A komikum és humor megjelenésének formái a folklórban. (Előmunkálatok az Új Magyarország Néprajzához I.) Bp. 1977. 163—167.

Néprajzi gyűjtőút a bokortanyák világában. = Nyíregyházi szlovák („tírpák”) nyelvjárásai és néprajzi emlékek I. (Jósa András Múzeum Kiadványai 10.) Nyíregyháza, 1977. 55—80.

1978

The Dragon in the Folktales of Lajos Ámi. = Studies in East European folk Narrative. Bloomington, 1978. 449—472.

Babus Jolán és a Tiszahát. = Találkozás Bereggel. Vásárosnamény, 1978. 145—152.

A szatmárcsekei fejfák. = Élet és Tudomány XXXIII. (1978) 42. sz. 1343—1344.

1979

A néprajz MórícZ Zsigmond műveiben. = Szabolcs-Szatmári Szemle XIV. (1979) 2. sz. 25—35.

A rétközi falvak lakó- és gazdasági épületei. = Szabolcs-Szatmár megyei földrajzi olvasókönyv II. Nyíregyháza, 1979. 159—168.

1980

Nyíregyháza. Sóstói Múzeumfalva (Tájak Korok Múzeumok Kiskönyvtára 25.) Bp. 1980.

A Sóstói Múzeumfalva. = Múzeumi Közlemények 1980/1. 35—44.

Múzeumfalva Sóstógyógyfürdőn. = Pedagógiai Műhely 1980. 2. sz. 105—112.

A Sóstói Múzeumfalva. = Ethn. XCI. (1980). 581—583.

1981

Nyárády Mihály néprajzktató. — Szabolcs-Szatmári Szemle XVI. (1981) 1. sz. 86—91.

Über die finnisch-ugrischen Beziehungen der ungarischen Volksmärchen. = Congressus Quartus Internationalis Fenno-Ugristarum IV. Bp. 1981. 46—57.

A Bessenyei György Emlékházról. = Szabolcs-Szatmári Szemle XVI. (1981) 4. sz. 60—71.

1982

Adatok a magyar kígyótisztelethez. = A nyíregyházi Jósa András Múzeum Evkönyve XVI—XVII. (1972—1974). Nyíregyháza, 1982. 155—186.

A nyíri Mezőség népi építésze. = Néprajzi tanulmányok Dankó Imre tiszteletére. (Szerk: Balassa Iván—Ujváry Zoltán.) Debrecen, 1982. 109—132.

1983

A népművészet napjainkban. = Szabolcs-Szatmári Szemle XVIII. (1983) 2. sz. 74—79.

Népi építészet Szabolcs-Szatmárban. = Műemlékvédelem XXVII. (1983) 96—101.

1984

Kihaló mesterségek nyomában. = Szabolcs-Szatmári Szemle XIX. (1984) 2. sz. 67—76.

Szalontai Barnabás 1919—1984. = Néprajzi Hírek XIII. (1984) 1—2. sz. 43—44.

Kígyókultusz a magyar néphagyományban. (Studia Folkloristica et Ethnographica 12.) Debrecen, 1984.

A Sóstói Múzeumfalu. = Nyelvünk és Kultúránk (1984. szeptember). 56. sz. 66—69.

The World Conception of Lajos Ámi, Storyteller. = Sacred narrative. Readings in the Theory of Myth. (Edited by Alan Dundes). Los Angeles, 1984. 315—335.

1985

Jegyzetek. = Nagy Géza: Karcsai népmesék II. Bp. 1985. 857—897.

Ortutay Gyula nyírségi folklórkutatásai. = Szabolcs-Szatmári Szemle XX. (1985) 3. sz. 1—5.

1986

Ámi Lajos mesemondó 1886—1986. = Szabolcs-Szatmári Szemle 1986. 4. sz. 505—507.

Az archaikus eposz kérdései. (Folklor és Ethnográfia 28.) Debrecen, 1986. 59 p.

1987

- A Rétköz néprajzáról. = Szabolcs-Szatmári Szemle 1987. 438—441.
- Hegyaljai bodnárcéhek és bodnártáncok. = Borsodi Művelődés. 1987. 3. sz. 60—63.
- Sóstói Múzeumfalv, Nyíregyháza. = Szabadtéri néprajzi múzeumok Magyarországon. Bp. 1987. 129—135.
- Ortutay Gyula nyírségi folklórkutatásai. = Folklór és Tradíció III. Irányzatok a kortársi folklorisztikában. (Emlékezés Ortutay Gyula születésének 75. évfordulóján. Nyíregyháza, 1985. május 28—30.) Bp. 1987. 26—31.
- 69 település „jellegé”-nek és „népi építészeté”-nek leírása. = Szabolcs-Szatmár megye műemlékei I—II. Bp. 1986., 1987. (Szétszórta.)

1988

- Szüreti népszokások kialakulása a hegyaljai mezővárosokban. = A hegyaljai mezővárosok történeti néprajza. (A Herman Ottó Múzeum Néprajzi Kiadványai XXII.) Miskolc, 1988. 86—93.
- Utószó. = Kissházy József: Nevetős Fejfák (Repro-kiadás.) Bp. 1988. 73—76.
- A mese- és hiedelemvilág kapcsolata. = Magyar Néprajz V. Népköltészet. Bp. 1988. 79—101.

(Lezárva: 1988. december 31-én)

INHALT

Péter Németh: Sándor Erdész ist 60 Jahre alt	9
Béla Gunda: Europäische Perspektiven der ungarischen Ethnobotanik	13
Imre Dankó: Bátor Opos-Vid und Beowulf. Angelsächsisch- ungarische Parallele in der Drachensage des Ecseder Sumpfs	23
Zoltán Ujváry: Volkssage, Volkserinnerung und Ortsgeschichte . .	33
László Lukács: Stephan der Heilige an der folkloristischen Überlieferung	41
Sándor Mogyorósi: Gespensterbildende Volkstradition? Nach den Spuren einer mythischen Gestalt mit Hundekopf	51
Ákos Dömötör: Ungarische protestantische Teufelsgeschichten . .	59
Vilmos Voigt: Ungarische Versepiik. Forschungsgeschichte der Heldendichtung	87
Gyula Hankóczi: „Ich kenne die Teufelei . . .“ — Über die Glaubensgeschichte der Dudelsackpfeifer auf der ungarische Tiefebene	111
Elek Bartha: Volksreligion und bäuerliche Kultur	119
László Dám—Magdolna D. Rácz: Daten zum Volksglauben in Nyírbátor	127
Zsuzsanna Bodnár: Das Wohnhaus betreffende Gebräuche und Glauben in Szabolcs-Szatmár	135
József Szabadfalvi: Über die Tage des Auslassens der Bienen im Frühjahr	147
Erzsébet Bódi: Slawische Daten zur Komparativistik des Schlangenkultes	155
László Madaras: Elemente der awarischen Glaubenswelt in den Gräbern von Jászapáti—Nagyszállás	167
László Selmeczi: Über die Beerdigung von ungetauften Kindern in Négyszállás	177
Ildikó Kriza: Veihnachten im Wandel	181
László Szabó: Gebräuche der Erwachsenen	187
Iván Balassa: Über die Formen der Initialbuchstaben der Grabinschriften	195
László Novák: Hölzerne Grabmäler in der ungarischen Volkstradition	203

Judit Páricsiné Nagy: Die Erforschung der Erotik in der Folklore	219
Zoltán Zsupos: Ein Hexenprozess in Rozsnyó (Rosenau) im Jahre 1676	231
József Farkas: Sprüche der Bevölkerung von Kocsord	239
Emóke P. Szalay: Begrüßungsverse der Töpfergesellen	243
János Dévai: Ein Liederdichter in Nyíradony	253
Lujza Ratkó: Gesang- und Tanzspiele der Fasten in Érpatak	281
Gusztáv Balázs: Das Tanzleben der Zigeuner in Nagyecsed	285
Júlia Ökrösné Bartha: Aus der Folklore der türkischen Völker der Dobrudscha	305
Sarolta Szabó: Aus dem Leben der Zünfte in Szabolcs (17—19. Jh)	317
Anikó Fűvessy: András Nagy, der Debrecener Töpferpfuscher in Miskolc	325
József Kötics: Die Lehren eines Bienenzüchterprozesses	329
László Cservenyák: Sonnenblumenbau und -verarbeitung, Ölspeisen in Nyírcsaholy	333
István Pál: Menschen- und Tierdarstellungen in der ungarischen Volksarchitektur	339
Ibolya T. Bereczki: Hausgewebte Leinwand in Tiszafüred und seiner Umgebung	353
János Tóth: Kleidungsgeschichtliche Daten aus Jasygien	359
Sarolta Felhősiné Csiszár: Wäschegebräuche in Szatmár und Bereg	379
Éva Benkő: Ethnographische Schiderung von Szatmár aus dem Jahre 1854	399
Árpád Csiszár: Das Judentum der Kleindörfer in Szatmár und Bereg, die Beziehung der Juden zu den Dörfern von der Jahrhun- dertwende bis zu den 40er Jahre	421
János Bárh: Bekennnisse von Jankovácser Raizen	441
László Tálás: Wirtschaftliche und handelsgeschichtliche Lehren aus Münzenfunden	447
Ilona Soltészné Pádár: Das Porträt des Ethnographen Mihály Nyárády	453
József Korek: Über das Museum von Bereg	459
Bibliographie der Arbeiten von Sándor Erdész	463

TARTALOMJEGYZÉK

Németh Péter: Erdész Sándor hatvanéves	9
Gunda Béla: A magyar ethnobotanika európai távlatai	13
Dankó Imre: Bátor Opos-Vid és Beowulf, Angolszász—magyar mondapárhuzam az Ecsedi-láp sárkányának mondájában	23
Ujváry Zoltán: Népmonda, népi emlékezés és helytörténet	33
Lukács László: Szent István király a néphagyományban	41
Mogyorósi Sándor: Réwalkotó néphagyomány? (Egy kutyafejű mitikus lény nyomában)	51
Dömötör Akos: Magyar protestáns ördögbeszélések	59
Voigt Vilmos: A magyar verses epika. A hősepike kutatástörténete	87
Hankóczi Gyula: „Ördögségöt tudok . . .” — Az alföldi dudások (hiedelem) történeteire	111
Bartha Elek: Népi vallásosság és paraszti műveltség	119
Dám László—D. Rácz Magdolna: Adatok Nyírbátor néphitéhez	127
Bodnár Zsuzsanna: A házhoz kapcsolódó szokások, hiedelmek Szabolcs-Szatmárban	135
Szabadfalvi József: A méhek tavaszi kibocsátásának napjai	147
Bódi Erzsébet: Szláv adatok a kigyókultusz összehasonlító vizsgálatához	155
Madaras László: Az Avar hitvilág néhány eleme a Jászapáti- Nagyszállás úti temető sírjaiból	167
Selmeczi László: Négyszállási adatok a keresztesgyerekek eltemetéséhez	177
Kriza Ildikó: A változó karácsony	181
Szabó László: A felnőttkor szokásai	187
Balassa Iván: A sírfeliratok kezdőformáihoz	195
Novák László: Kopjafák és fejfák	203
Páricsiné Nagy Judit: Az erotika vizsgálata a folklórban	219
Zsupos Zoltán: Egy 1676-os rozsnyói boszorkányper	231
Farkas József: Szólásmondások a kocsordi nép beszédében	239
P. Szalay Emőke: Fazekas legények köszöntő versei	243
Dévai János: Egy nyíradonyi nótafa	253
Ratkó Lujza: Énekes-táncos böjti játékok Érpatakon	281
Balázs Gusztáv: A nagyecsed-i cigányok táncélete	285

Okrösné Bartha Júlia: Válogatás a dobrudzsai török népek folklórijából	305
Szabó Sarolta : A Szabolcs megyei céhes életből (XVII—XIX. sz.) .	317
Füvessy Anikó: Nagy András, debreceni kontár fazekas Miskolcon	325
Kotics József: A méhészszer tanulságai	329
Cservenyák László: A napraforgó termesztése, feldolgozása és olajos ételek Nyírcsaholyban	333
Páll István: Ember- és állatábrázolások a magyar népi építészetben	339
T. Bereczki Ibolya: Vászonszöttek Tiszafüreden és környékén . .	353
Tóth János: Viselettörténeti adatok a Jászságból	359
Felhősné Csiszár Sarolta: A népi mosás Szatmárban és Beregben .	379
Benkő Éva: Szatmár megyei néprajzi leírása 1854-ből	399
Csiszár Árpád: A szatmári és beregi aprófalvak zsidósága és a falu kapcsolata a századfordulótól az 1940-es évekig . .	421
Bárth János: Jankováci rácok vallomásai	441
Tálas László: Éremkincsleletek gazdasági és kereskedelemtörténeti tanulságai	447
Soltészné Pádár Ilona: Nyárádi Mihály néprajzkutató portréja . .	453
Körek József: A beregi múzeumról — Elhangzott Vásárosnaményban 1953. október 21-én	459
Erdész Sándor szakirodalmi munkássága	463

